

(1995)

20 Νοεμβρίου, 1995

[ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ, ΝΙΚΗΤΑΣ, ΝΙΚΟΛΑΙΔΗΣ, Δ/στές]

ΕΠΑΡΧΙΑΚΟΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΟΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΠΑΦΟΥ,

Εφεσείων,

v.

ΚΩΣΤΑ ΚΥΡΙΑΚΟΥ & ΥΙΟΥ ΛΤΔ ΚΑΙ ΑΛΛΟΥ,

Εφεσιβλήτων.

(Ποινική Έφεση Αρ. 6033).

-
- Ποινή — Παράλειψη τοποθέτησης χειρολισθήρων, κιγκλιδαμάτων ή καλυμμάτων επαρκούς αντοχής σε διάφορα ανοίγματα — Παροχή χρήσης ικριώματος μικροτέρου πλάτους του προνοούμενου από το νόμο — Προηγούμενη καταδίκη — Παράλειψη πλήρους συμμόρφωσης — Επιβολή ποινής προστίμου £60 σε κάθε κατηγορία για την πρώτη κατηγορούμενη και £10 για το δεύτερο κατηγορούμενο, επίσης σε κάθε κατηγορία — Οι ποινές κρίθηκαν ανεπαρκείς και αυξήθηκαν σε £120 σε κάθε κατηγορία για την πρώτη κατηγορούμενη και σε £50 σε κάθε κατηγορία για τον δεύτερο κατηγορούμενο. 5
- Ποινή — Επιμέτρηση — Αποτελεί ευθύνη του πρωτόδικου Δικαστηρίου — Αρχές που εφαρμόζονται για επέμβαση από το Εφετείο. 10
- Ποινή — Αποτρεπτική ποινή — Πρέπει να δρα αποτρεπτικά τόσο για τους κατηγορούμενους, όσο και για τους επίδοξους παραβάτες.
- Εταιρεία — Αποτελεί ξεχωριστό νομικό πρόσωπο — Η επιβολή ποινής σε εταιρεία δεν πρέπει να λαμβάνεται υπόψη σαν μετριαστικός παράγων στην επιβολή ποινής στον διευθύνοντα σύμβουλό της, ακόμα κι' όταν αυτός είναι ο κυριώτερος μέτοχος. 15
- Ποινή — Προηγούμενες καταδίκες — Πως πρέπει να αντιμετωπίζονται από το Δικαστήριο στην επιβολή της ποινής.
- Οι κατηγορούμενοι που ήταν εργολάβοι οικοδομής, διέπραξαν τα πιο πάνω αδικήματα κατά τη διάρκεια ανέγερσης πολυώροφης οικοδομής στην Πάφο. Οι επιβληθείσες ποινές εφεσιβλήθηκαν σαν 20

2 Α.Α.Δ. Λεит. Εργασίας Πάφου ν. Κυριάκου & Υιός Λτδ κ.ά.

έκδηλα ανεπαρκείς ενόψει της σοβαρότητας των αδικημάτων και της προηγούμενης καταδίκης των κατηγορουμένων.

5 Το Εφέτριο αποδέκτηκε την έφεση και διάταξε την αύξηση των ποινών, όπως αναφέρονται πιο πάνω, αφού εφάρμοσε τις νομικές αρχές που αναφέρονται στις πιο πάνω εισαγωγικές σημειώσεις.

Η έφεση επιτρέπεται. Οι επιβληθείσες ποινές αυξάνονται ως ανωτέρω

Αναφερόμενες αποφάσεις:

10 Γενικός Εισαγγελέας ν. Εταιρείας Bisco Ltd & άλλων (1991) 2 Α.Α.Δ. 16,

Επαρχ. Λειτουργός Εργασίας ν. Εταιρείας Οικοδομικών Κατασκευών Χρ. Γενεθλής Λτδ. (1992) 2 Α.Α.Δ. 373,

Κυριάκου & Υιοί Λτδ ν. Επαρχ. Λειτουργού Εργασίας (1990) 2 Α.Α.Δ. 242,

15 Μεταλλικά Ηρακλής Μιχαηλίδης Λτδ & Άλλος ν. Επαρχ. Λειτουργού Εργασίας (1995) 2 Α.Α.Δ. 119,

Εταιρεία Γενικών Κατασκευών Λτδ ν. Επαρχιακού Λειτουργού Εργασίας Λεμεσού (1989) 2 Α.Α.Δ. 51,

Κυπριανίδης & Άλλος ν. Αστυνομίας (1994) 2 Α.Α.Δ. 246.

20 Έφεση εναντίον ανεπάρκειας ποινής.

Έφεση από τον Επαρχιακό Λειτουργό Εργασίας Πάφου εναντίον της απόφασης του Επαρχιακού Δικαστηρίου Πάφου (Αρ. Ποινικής Υπόθεσης 3516/95) με την οποία ο Χαραλάμπος, Ε.Δ. επέβαλε στον 1ον κατηγορούμενο £60,- πρόστιμο σε κάθε κατηγορία και στον 2ον κατηγορούμενο £10,- πρόστιμο στην κάθε κατηγορία για αδικήματα κατά παράβαση των άρθρων 66, 75, 94, 95(β) και 96 των Περί Εργοστασίων Νόμου Κεφ. 134 και κατά παράβαση των Καν. 4 και 28(1) του περί Οικοδομών και Έργων Μηχανικών Κατασκευών (Ασφάλεια, Υγεία και Ευημερία) Κανονισμού του 1973.

30 Α. Χριστοφόρου, Δικηγόρος της Δημοκρατίας, για τους εφεσείοντες.

Μ. Περίδης, για τους εφεσίβλητους.

Cur. adv. vult.

ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ, Δ.: Την απόφαση του Δικαστηρίου θα εκδώσει ο Φρ. Νικολαΐδης, Δ.

ΝΙΚΟΛΑΪΔΗΣ, Δ.: Η παρούσα έφεση στρέφεται εναντίον της 5
ποινής που επέβαλε το Επαρχιακό Δικαστήριο Πάφου στους κατηγορούμενους για παράλειψη τοποθέτησης χειρολισθήρων, κιγκλι-
δωμάτων ή καλυμμάτων επαρκούς αντοχής σε διάφορα ανοίγματα και για παροχή χρήσης ικριώματος μικρότερου πλάτους του προ-
νοουμένου από το νόμο. Η πρώτη κατηγορούμενη που είναι εργο- 10
ληπτική εταιρεία, καταδικάστηκε σε ποινή προστίμου £60 σε κάθε κατηγορία, ενώ ο δεύτερος κατηγορούμενος, διευθυντής της εται-
ρείας, σε £10 πρόστιμο, επίσης σε κάθε κατηγορία. Σύμφωνα με τις
λεπτομέρειες του αδικήματος οι κατηγορούμενοι ήταν εργολάβοι 15
οικοδομών και ανέλαβαν την ανέγερση πολυώροφης οικοδομής στη
λεωφόρο Αθηνών στην Πάφο. Κατά τη διεξαγωγή των εργασιών
τους παρέλειψαν να τοποθετήσουν χειρολισθήρες ή άλλα κατάλλη-
λα εμπόδια, με αποτέλεσμα να εκτεθούν σε κίνδυνο πτώσης, εργο-
δοτούμενα από αυτούς πρόσωπα.

Οι λόγοι της έφεσης, όπως προβλήθηκαν από τον ευπαίδευτο 20
συνήγορο του εφεσείοντος, ήταν ότι οι επιβληθείσες ποινές ήταν
ανεπαρκείς, διότι το Δικαστήριο δεν έδωσε την απαιτούμενη βα-
ρύτητα στη σοβαρότητα των αδικημάτων, ότι δεν έλαβε υπόψη
την προηγούμενη καταδίκη των κατηγορουμένων και ότι δεν 25
έδωσε την απαιτούμενη βαρύτητα στο ότι οι κατηγορούμενοι, εί-
τε παρέλειψαν εντελώς να συμμορφωθούν, ή συμμορφώθηκαν
μερικώς και με καθυστέρηση.

Είναι προφανές ότι οι λόγοι έφεσης μπορούν ουσιαστικά να 30
συνοψιστούν σε δύο μόνο. Ότι δηλαδή οι επιβληθείσες ποινές,
για διάφορους λόγους, είναι ανεπαρκείς και ότι το πρωτόδικο
Δικαστήριο δεν έδωσε την απαιτούμενη βαρύτητα στην προηγού-
μενη καταδίκη των κατηγορουμένων. Προς θεμελίωση της θέσης
του ο ευπαίδευτος συνήγορος του εφεσείοντος υποστήριξε ότι
δεν έπρεπε να ληφθεί υπόψη ο ισχυρισμός των κατηγορουμένων 35
ότι οι ίδιοι είχαν μεν τοποθετήσει τα απαιτούμενα προληπτικά
μέσα, αλλά αυτά αφαιρέθηκαν αργότερα από τους ίδιους τους ερ-
γαζόμενους, γιατί εμπόδιζαν τη διεξαγωγή της όλης εργασίας.

Ο ευπαίδευτος δικηγόρος της Δημοκρατίας υπέβαλε ότι κάτω

5 από τις περιστάσεις της υπόθεσης οι ποινές που επιβλήθηκαν από το πρωτόδικο Δικαστήριο είναι παντελώς ανεπαρκείς. Υπέβαλε επίσης ότι δεν έπρεπε να γίνει διαχωρισμός μεταξύ των δύο κατηγορουμένων και να επιβληθεί στην πρώτη κατηγορούμενη ποινή προστίμου £60 σε κάθε κατηγορία και στον δεύτερο κατηγορούμενο που είναι ο διευθυντής της, ποινή προστίμου μόνο £10 σε κάθε κατηγορία.

10 Έχει επανειλημμένα λεχθεί ότι ο προσδιορισμός της ποινής και η επιμέτρησή της αποτελούν πρωταρχική ευθύνη του πρωτόδικου Δικαστηρίου. Το Ανώτατο Δικαστήριο επεμβαίνει μόνο αν η ποινή είναι πρόδηλα ανεπαρκής τιμωρία, δεν ικανοποιεί τους σκοπούς του νόμου, δεν ενεργεί αποτρεπτικά και δεν προστατεύει το κοινό (βλ. *Γενικός Εισαγγελέας ν. Εταιρείας Bisco Ltd και άλλων* (1991) 2 Α.Α.Δ. 16).

15 Αποτρεπτική ποινή μπορεί και πρέπει να επιβάλλεται όπου η φύση του αδικήματος το απαιτεί, λαμβανομένων υπόψη των γεγονότων της κάθε υπόθεσης. Σκοπός της ποινής είναι, μεταξύ άλλων, η ειδική και γενική πρόληψη. Με άλλα λόγια, η ποινή πρέπει να δρα αποτρεπτικά τόσο για τους κατηγορούμενους, 20 όσο και για τους επίδοξους παραβάτες. Δεν πρέπει να είναι χαμηλή, γιατί κάτι τέτοιο αποτελεί ενθάρρυνση της παρανομίας (*Επαρχιακός Λειτουργός Εργασίας ν. Εταιρείας Οικοδομικών Κατασκευών Χρίστος Γενεθλής Λτδ* (1992) 2 Α.Α.Δ. 373).

25 Στην υπόθεση *Παντελής Κυριάκου & Υιοί Λτδ ν. Επαρχιακού Λειτουργού Εργασίας* (1990) 2 Α.Α.Δ. 242, τονίστηκε ότι η μη συμμόρφωση με τους κανονισμούς ασφάλειας ενέχει εμφανείς κινδύνους για τη σωματική ακεραιότητα ή ακόμα και για την ίδια τη ζωή των εργοδοτούμενων. Τονίστηκε επίσης ότι η μέριμνα για διασφάλιση της συμμόρφωσης με τους κανονισμούς ασφάλειας 30 αποτελεί αποκλειστική ευθύνη των εργοδοτών, αφού είναι και οι μόνιμοι που έχουν τον έλεγχο των συνθηκών εργασίας.

35 Το ύψος των προβλεπόμενων ποινών αντανακλά ακριβώς το ενδιαφέρον του νομοθέτη για καταστολή και περιορισμό των αδικημάτων της φύσης αυτής. Η καταφανής ανάγκη για την προστασία της ζωής, σωματικής ακεραιότητας και υγείας των εργαζομένων τονίστηκε και στην υπόθεση *Μεταλλικά Ηρακλής Μιχαηλίδης Λτδ και άλλος ν. Επαρχιακού Λειτουργού Εργασίας*, (1995) 2 Α.Α.Δ.119.

Από τα, με εξαιρετική φειδώ, εκτεθέντα ενώπιον του πρωτό-

δικου Δικαστηρίου γεγονότα, φαίνεται ότι υπήρξε μεν πλήρης συμμόρφωση για τις αναφερόμενες στη δεύτερη και τέταρτη κατηγορία παραλείψεις και μερική συμμόρφωση για τις παραλείψεις της πρώτης και τρίτης κατηγορίας. Όμως ανεξάρτητα από τη μερική συμμόρφωση, θεωρούμε ότι οι ποινές που επιβλήθηκαν δεν αντικατοπτρίζουν τη σοβαρότητα της υπόθεσης, ούτε μπορούν να θεωρηθούν ότι είναι αποτρεπτικές, είτε για τους ίδιους τους κατηγορούμενους, είτε για άλλους εργοδότες. Οι προφυλάξεις που οι εφεσίβλητοι παρέλειψαν να λάβουν, έθεσαν σε κίνδυνο την υγεία, ασφάλεια και σωματική ακεραιότητα εργαζομένων. Κάτω από τις περιστάσεις οι επιβληθείσες ποινές θεωρούνται ως εμφανώς ανεπαρκείς.

Θα πρέπει επίσης να σημειωθεί ότι ακόμα και όταν οι ίδιοι οι εργαζόμενοι αφαιρούν τα προφυλακτικά μέτρα μετά την τοποθέτησή τους, η ευθύνη του εργοδότη δεν μειώνεται, γιατί η συνεχής παροχή ασφαλούς συστήματος εργασίας αποτελεί αποκλειστικά δική του ευθύνη. Κάθε εργοδότης πρέπει να διατηρεί συνεχή έλεγχο και επιτήρηση της πιστής εφαρμογής των κανονισμών ασφαλείας. Το καθήκον συντήρησης των προστατευτικών μέτρων στις οικοδομικές εργασίες είναι απόλυτο και ανάλογο με το καθήκον του εργοστασιάρχη να θωρακίζει τα επικίνδυνα μέρη των μηχανημάτων. Η υποχρέωση για συντήρηση δεν είναι μόνο απόλυτη αλλά και διαρκής (βλ. *Εταιρεία Γενικών Κατασκευών Ατδ ν. Επαρχιακού Λειτουργού Εργασίας Λεμεσού* (1989) 2 Α.Α.Δ. 51).

Κάθε εταιρεία αποτελεί χωριστό νομικό πρόσωπο με ίδια προσωπικότητα και συνεπώς το γεγονός ότι, εκτός της εταιρείας αντιμετωπίζει τις ίδιες κατηγορίες και ο διευθύνων σύμβουλος της, δεν αποτελεί λόγο που θα πρέπει να ληφθεί υπόψη για επιβολή χαμηλότερης ποινής, ακόμα και στις περιπτώσεις που ο σύμβουλος είναι και ο κυριότερος μέτοχος της εταιρείας (*Μεταλλικά Ηρακλής Μιχαηλίδης Ατδ και άλλος ν. Επαρχιακού Λειτουργού Εργασίας*, (1995) 2 Α.Α.Δ. 119. Στην παρούσα υπόθεση, παρά την έλλειψη οποιωνδήποτε στοιχείων που θα βοηθούσαν στον ακριβέστερο υπολογισμό της αμυξουσας ποινής, η επιβληθείσα στον δεύτερο κατηγορούμενο ποινή είναι τόσο εξόφθαλμα ανεπαρκής, που καταλήγει να είναι συμβολική.

Τέθηκε εξάλλου από τον ευπαίδευτο συνήγορο του εφεσεϊόντος ότι η προηγούμενη καταδίκη για παρόμοιο αδίκημα στερεί από κατηγορούμενο το δικαίωμα να ζητήσει την επιείκεια του Δικαστηρίου. Δεν συμφωνούμε με τη θέση αυτή. Το σωστό συμπέρασμα που προκύπτει από την υπόθεση *Κυπριανίδη και άλ-*

